

ज्या पातेल्यात आम्ही साखरभात करणार होतो, ते पण १६ किलोपर्यंत तांदुळ मावेल एवढेच होते.

* आम्ही तांदुळ शिजत ठेवले व तो तांदुळ पातेल्याला खाली लागू नये म्हणून दोवे पती-पत्नी मोठे चमचे घेऊन भातामध्ये मधून मधून फिरवित होतो. वाकी सर्व साईभक्त बाजूला वसून पहात होते. अत्यंत कडक उन्हासुळे आम्ही सर्वजण घामाघूम झालो होतो. भात कधी शिजेल व्याची आम्ही वाट पहात होतो भात शिजत असताना पाण्यावर बुडबुडे येऊ लागले. थोड्या वेळात ते सर्व बुडबुडे ओम (ॐ) च्या आकारात बदलून संपूर्ण ३० तयार झाला व त्या ३०चा रंग उदीसारखा होता. हा चमत्कार सर्वांनी पाहिला. सर्वांना वावांचिष्यी प्रेम उच्चवलून आले.

शेवटी भात उदीच्या रंगात शिजला. तो भात पातेल्यात मावेनासा झाला व उतू जावू लागला. आम्हांआ वाटले की १६ किलो भातासाठी पातेले लहान पडले म्हणून घरातून एक रिकामे पातेले मागवून उतू जाणारा भात त्याच्यात काढला. त्या रिकाम्या पातेल्यात भात काढला नाही तोच भात परत उतू जाऊ लागला. म्हणून आणखी एक पातेले मागवले. ते पण भरले. पण भात काही उतू जायचा थांवला नाही. घरातील सर्व भांडी संपली म्हणून आम्ही शेजारच्या लोकांची भांडी मागवली. ती पण भरली. मात तर वरती येतच होता. हा चमत्कार पदाण्यास लोकांची गर्दी जमू लागली. आम्ही पण साईभक्तांना फोन करून, वावांचा हा चमत्कार पहावयास बोलावले.

आजूवाजूच्या लोकांची भांडी संपली तर बाजारातून आम्ही चार प्लॅस्टिकच्या ब्रॅकेट अंदाजे २० लिटरच्या मागविल्या. तोपर्यंत संध्याकाळचे ४ वाजले. सर्व साईभक्त म्हणाळे 'स्वामीजी हे असेच चालले तर अन्नदान केव्हा कराव. याचे ! एवढा भात वाढायचा कुठे ? मी म्हणालो सर्व हात जोड्वन बाबांना विनंती करा की, 'बाबा, आता ही लीला थांववा. त्यावर आम्ही सर्व साईभक्त वावांची प्रार्थना करताच भात वर यायचा थांवला.

मग ती सर्व भांडी साईभक्तांनी उच्चदून जेथे बाबांचे मंदिर बनविले होते त्या खोलीत नेऊन ठेवली.

आता एवढी भांडी न्यायची करी हा प्रश्न पडला ! पण बाबांचे काम ते काय थांवणार ?

लक्ष्मनौ येथील क्लेक्टर श्री, राम सहाय हे आपली कार घेऊन आले, तसेच आचार्य नरेंद्र देव ह्याचे मोठे चिरंजीव श्री. अशोक हे पण आपली गाडी घेऊन आले व दोन साईमक्तांनी आपली गाडी आणली. आम्ही ती सर्व भांडी गाडीमध्ये भरली, व अन्नदान करण्यास निघालो. श्री. सुशील वर्मानी घराला कुल्दप लावले व खिडकीच्या जाळ्या उघड्या ठेवल्या. कारण वाहेरुन जाणाऱ्या लोकांना बावांच्या फोटोचे व मंदिराचे दर्शन व्हावे. रात्री आठच्या दरम्यान आम्ही अन्नदान करून बंगल्यावर परतलो. बंगल्याच्या बाहेर कार उभी केली व आम्ही बाहेर पडून बंगल्याकडे येत होतो. आमच्या मागे सर्व साईमक्त पण येत होते. समोर दरवाजा वंद होता. त्यामुळे माझी नजर खिडकीतून आत बावांच्या मंदिरात पडली आणि काय आश्र्वय सजावट केलेल्या आतील प्रकाशात बावांसाठी ठेवलेल्या खुर्चीवर एक पांढरी दाढी असलेला, अंगात केसरी अंगरखा लुंगी घातलेला म्हातारा बसला होता. मी सर्व सभजलो की हा म्हातारा दुसरा-तिसरा कोणी नसून स्वतः शिर्डीचे साईबाबाच आहेत. कारण घर सर्व वाजूनी कडीकुल्दपात वंद असताना आत प्रवेश कोण करू शकेल ? हे काम फक्त बाबाच करू शकतात व हे दृश्य इतर सर्व साईमक्तांनी देखाल पाहिले, व त्यांनी सुद्धा हाच अभिप्राय दिला की शिर्डीचे साईबाबाच आपल्याला दर्शन देण्यासाठी आले आहेत. मी सर्वांना शांत रहाण्यास सांगितले. कारण बाबांना पहाताच ते गोंधळ करू लागले होते.

वर्माजींनी कुल्दप उधळून आम्ही सर्वांनी घरात प्रवेश केला. आम्ही सर्व जण खाली बसलो. त्यावर बाबा पण खाली माझ्या जबळ घेऊन बसले. बातावरण एकदम शांत होते. ते थेच हार्मोनियम तबला ठेवला होता. तो तबला बाबांनी स्वतः घेऊन मला हार्मोनियम बाजवण्यास सांगितले. मी भजन सुरु केले. दोन तीन भजने म्हणून झाली. मग बाबा मला म्हणाले की आता मी भजन म्हणतो त् तबला बाजव. असे म्हणून हार्मोनियम बाबांनी माझ्या जबळून घेतला, व मला तबला दिला.

बाबांनी भजन म्हणवयास सुरवात केली. पण बाबांच्या भजनावर मला तबल्याचा ताल बाजविता आला नाही.

ह्याच्या आधीची पार्श्वभूमी थशी की, मला तबल्याचे सर्व ताल बाजविता येत होते पण 'झपताळ' बाजविता येत नव्हता. तो शिकायची इच्छा होती पण एका तालासाठी मला गुरु करावा लागणार होता. म्हणून मी बाबांच्या विश्वासावर

विसंबून राहिलो व ताळ शिकणे सोहून दिले. आणि आज तर बाबा स्वतः जे भजन म्हणत होते त्या भजनांचा तबल्याचा ताळ 'झपताळ'च होता. मी 'झपताळ' वाजविष्यास असमर्थ ठरलो माझी असमर्थता पाहून बाबा मला म्हणाले. वेटा 'झपताळ' बजाव उसकी मात्रायें दस होती है! असे म्हणून मला 'झपताळाचे बोल शिकविले नंतर मी बाबांच्या भजनावर तबल्याची साथ दिली. बाबांनी अगाध लीला तबल्याचे बोल शिकविष्यासाठी बाबांनी भजनाचे निमित्त केले.

थोड्या वेळाने भजन, भोजन कार्यक्रम संपल्यावर झोपावयाची तयारी सुरु झाली. भक्त लोक जास्त असत्याने सर्वांची झोपण्याची सोय बंगल्यात होणार नव्हती कारण कानपूर इलाहाबाद वरुन पण साईं भक्त आले होते. मी म्हणालो की पुस्प मंडळीनी वाहेर झोपावे, व स्त्रीयांनी आत झोपावे सर्वांनी आपापली अंथरुणे घातली बाबांनी पण आपले अंथरुण माझ्या शेजारी घालावयास सांगितले इव्ह इव्ह सर्व साईंभक्त निद्रेच्या आधीन झाले. सकाळी साडे तीन चारच्या दरम्यान मला जाग आली व मी माझ्या बाजुला बाबा झोपले होते ते अंथरुण पाहिले ते नुसते रिकामेच दिसले. मला वाटले महाराज इकडे तिकडे गेले असतील पण काय तब्बल अर्धा तास झाला तरी बाबांचा पत्ता नाही. वाट पाहून मी सर्वांना जागे केले, व सर्व परिस्थिती सांगितली सर्वांनाच चुकल्या सारखे झाले बाबांनी सर्वांना मायेच्या अधीन करून स्वतः पलायन केले होते. ते काय परत येण्यासाठी? ते गेले ते गेलेच. आता कसले परत येणार?

असा हा साईं आपल्या वचनाला जागला.

जरी हे शरीर गेलो मी टाकून

तरी मी धावेन भक्तांसाठी

बाबांचे वचन सिद्ध झाले होते.

त्यांनी सर्व भक्तांना दर्शन देऊन कृतार्थ केले. बाबांची ही लीला, चमत्कार सर्वांच्या जीवनात विशेष घटना होय.

अद्या प्रकारे कार्यक्रमा अंती सर्व साईंभक्त एक वेगळा आनंद, अपूर्व प्रसन्नता, खुशी, शांती आपल्या वरोवर घेऊन आपापल्या घरी परतले.

धन्य ती शिरडी नगरी. धन्य तो तेथला फकिर असा हा सोळा कला परी पूर्ण ईश्वर घरणीवर पुन्हा मिळणार नाही.

'धन्य ती शिरडी नगरी साईनाथ तो धन्य धन्य'

असा हा आगळा ईश्वर न मिळे भूतली अन्य

जगाच्या कल्याणा । संतांच्या विभूती ॥

—कु, हेमलता नरहर केसकर
घ. नं. १८२, कसवा पेठ
मु. पो. फलटण, ता. फलटण
जि. सातारा, फलटण-४१५५२३

यदा यदा हि धर्मस्य
ग्लानिभवति भारत ।
अभ्युत्थानम् धर्मस्य
तदांतमानं सृजाम्यहम् ॥

भगवत् गीता [अध्याय ४-६]

● जेव्हा धर्माला ग्लानि येते, म्हणजे धर्माची वंधने शिथिल होतात, मनुष्य स्वैराचारी बनू लागतो, तेव्हा धर्माची पुन्हा स्थापना करण्यासाठी प्रत्येक युगात भी अवतार घेत असतो. असे भगवान् श्रीकृष्णांनी कुस्केत्रावर अर्जुनाला गीता सांगत असता प्रतिपादन केले आहे. ‘साईंलीला’ मासिकातील साईंभक्तांनी वर्णन केलेल्या चमत्कृतीपूर्ण साईंलीला वाचत असता श्रीकृष्णाच्या वरील उद्गाराची सत्यता पुनीत होते आणि मनोमन खाची पटते की शिर्डीचे साईंवाचा है खरोखर कलियुगातील २० व्या शतकातील भगवंताचे अवतार होत.

आजचे युग हे विज्ञान युग आहे. या काळात बुद्धीप्राप्ताण्य मानले जाते. प्रत्येक गोष्ट सिद्ध करून दाखवावी लागते, तिच्या मागची कारणमीमांसा द्यावी लागते. देवाचे, परमेश्वराचे अस्तित्व मानणारे फार थोडे. एखाद्या भाविकाला भक्तिभावाने देवाची प्रार्थना करणाऱ्या भक्ताला-तुम्ही देव पाहिला कां, तो कसा आहे, देवच आहे कशावरून तुम्ही मानता? असे नास्तिकाकळून प्रभ विचारले जातात आणि त्याचे समाधानकारक उत्तर सामान्य मनुष्याला देता येत नाही. कारण सगुण स्वरूपात ईश्वर दिसणे ही अतिशय कठीण गोष्ट आहे. तथापि ईश्वराच्या ठिकाणी श्रद्धा ठेवून आपण त्याचे अस्तित्व मान्य केले पाहिजे. पण ही श्रद्धाच आज अस्तित्वात नाही. साधुसंताकडे तर संशयाच्या दृष्टीकोनातून पाहिले जाते.

परंतु संतमहंत म्हणजे चालते बोलते देवच होत. मनुष्यदेह धारण केशवा मुळे संत हे आपल्यातील एक वाटतात, पण त्यांच्या कृतीबरुन मात्र ते सामान्य नसून अलौकिक सामर्थ्य असलेले थोर पुस्त्र वाटतात. शिरडीचे साईबाबा हे त्यांची आहेत. त्यांची राहणी साधी होती, पण विचार सरणी उदात्त होती. आपल्या साध्या कृतीतूनही काही दिक्कवण दिली आहे.

संत ज्ञानेश्वर, नामदेव, तुकाराम यापेक्षाही साईबाबा थोर आहेत. कारण नामदेव, तुकाराम यांनी देवाची अनन्य भावे भक्ती केली. पण सामान्य जनापासून ते दूर राहिले. तसे साईबाबा हे सामान्य लोकातच राहिले. ज्ञानेश्वरांनी जे तत्वज्ञान ज्ञानेश्वरीतून सांगितले तेच साईबाबांनी सोऽया भाषेत सांगितले. नामदेवाच्या निस्सीम भवितव्यी दिक्कवण जनतेला दिली. तुकारामांनी जे अभंगातून सांगितले ते बाबांनी प्रत्यक्ष आचरणात आणले.

‘जे का रंजले गांजले त्यासी म्हणे जो आपुले तोचि साधू ओळखावा, देव तेथेची जाणावा’ हा तुकारामाच्या अभंगाप्रमाणे त्यांचे जीवन आहे. साईबाबांनी कोणताही वेगद्वा धर्म स्थापन केला नाही, वेगद्वा पंथ निर्माण केला नाही. जे पूर्वीपासून चालत आले तेच नव्याने सांगितले. पक्त वालमानानुस त्यात बदल केला. आजच्या बाळात सोवळे ओवळे कटीण आहे. एका ठिकाणी वसून नामस्मरण करणे, पारायण करणे अशावय आहे, कारण आजचे जीवन धावपळीचे आहे. पण साईबाबांनी याचा त्याग करायला सांगितले आहे. ‘हरि उंच बाबा’ हा मंत्र त्यांनी दिला. कोटेही असा प्रवासात, ऑपिस्टात, दरी व अन्य कोठेही वरील मंत्राच्या साहाय्याने साईबाबांचे स्फरण टेवा. उपर्यास सोपा असा मंत्र आहे. यामुळे आर्थिक हानि नाही. या मंत्राला स्थळ काढाचे, जातीधर्माचे, उर्च्चनीचतेचे बंधन नाही. हा मंत्र म्हणजे साईबाबांची मानसपूजा आहे भक्ताकडून पक्त याचीच अपेक्षा साईबाबांनी केली आहे. ‘देव भावाचा सुकेला’ याप्रमाणे ‘हरि उंच बाबा हरि उंच बाबा’ असे बाबांचे नित्य स्मरण केले अस्तु बाबा भक्तांच्या हाकेला धावून देतात. आचरण्यास सोपा असा भवितमार्ग आहे. त्यामुळे साईबाबांच्या दरबारात विभिन्न जातीधर्मांचे लोक आहेत. हिंदू, मुरिलम, शीख यासारख्या वेगवेगद्वया धर्मांचे भवत आहेत तसेच वेगवेगद्वया थरातील लोक आहेत. अशिक्षितही करतात. त्यांच्या भद्रतगणात स्त्रिया, लहानमुळे यांचाही समावेश आहे. कोणी त्यांना घरगुती नात्याने साईबाबा गृहणतात तर कोणी साईराम तर कोणी साईनाथ गृहणून संबोधतात. प्रयत्नांची पराकाष्ठा करून सुद्धा

एखाद्या गोष्टीस विलंब लागतो तेव्हा साईंवावांना शरण गेल्या वाचून अन्य मार्गच उरत नाही. म्हणूनच कोणी म्हणतो साईंवावा माझी इच्छा पूर्ण करा, तेव्हा साईंवावा भक्ताची प्रार्थना ऐकतात, आणि त्याच्या हाकेळा धारून जातात कल्प वृक्षावाली बसून एखादी इच्छा केस्यांस ती पूर्ण होते, अशी एक कल्पना आहे. कारण कल्पवृक्ष अस्तित्वात नाही पण साईंवावा मात्र कश्यवृक्षप्रपाणे आहेत आपण अंतः करणापासून त्यांना विनवणी केंद्री तर भक्तांचे मनोगत ते जाणतात, त्याची इच्छा पूर्ण करेतात.

जरी मी गेलो टाकून हे शरीर
तरीही मी धावेन भक्तांसाठी

आज देहरूपाने साईंवावा अस्तित्वात नाही. जड देहाचे वंधन टाकून ते वंचमहाभूतात विलीन झाले. याचा अर्थ ते आपल्यातून निघून गेले असा नाही तर जो त्यांना भक्तियुक्त अंतःकरणाने हरि ॐ वावा म्हणेल त्या प्रत्येकाच्या अंतःकरणात ते आहेत. ते शिर्डी येथील समाधीमंदिरात आहेत, द्वारकामार्हात आहेत, जेथे जेथे त्यांची देवळे आहेत, भक्तिभावाने पुजा केली जाते तेथे ते आहेत. याची प्रचिन्ती अनेकांना येते, आणि देहरूपाने मी गेलो तरीही भक्तांसाठी धावेन. हे त्यांनीच दिलेले वचन सत्य आहे हे पटते. त्यांच्या कृपेने कोणाला नोकरी मिळते तर कोणी मक्त काविठीसारख्या कठीण आजारातून वरे होतात. कोणाचे वरेच दिवस लांबलेले लग्न व्यवस्थित पार पडते. तर कोणाला भयंकर गर्दीतही जागा मिळते व प्रवास सुखाचा होतो. एक ना दोन असे हजारो अनुभव आहेत. साईंवावा भक्तांसाठी धावून जातात हेच याचून स्पष्ट होते.

साईंवावा म्हणजे जणू कृपेचा अथांग सागर! ‘साईं आं डा’ मासिफातील हे अनुभव वाचले की, असे वाटते या भक्ताना साईंवावांच्या कृपासिंगूतील एक विंदू प्राप्त झाला आहे. त्यामुळे ते कृतार्थ झाले आहेत. संकटाची झळ न पोइचता ते संकटातून पार पडले आहेत, किंवदुना साईंवावांनीच त्यांना विनतीतून अलगदपणे वाहेर काढले आहे. साईंभक्ती कल्याणप्रद व हितकारक अशी आहे.

सावर गोड आहे याचे कितीही कर्णन करून सांगितले तरी तिची गोडी कळत नाही, जर एखादा कण जिभेवर ठेवला तर मात्र गोडीविषयी काही वोऱ्यावे लागत नाही. आपल्या जिभेला, मनाला गोडी प्रतीत होते. तसेच साईंभक्तांचे असुभव त्यांच्याच शब्दात वाचले की, असे वाटते. भवसागर तरून जाण्यास साईंवावांच्या कृपेला आपणही पात्र व्हावे.

धन्य धन्य साईनाथा
 तुमचे चरणी माहा माथा
 भवसागरी मी पतिता
 उद्धरि मज देऊनि हाता ॥

हरि ॐ बाबा

२०

श्रीसाईलीला

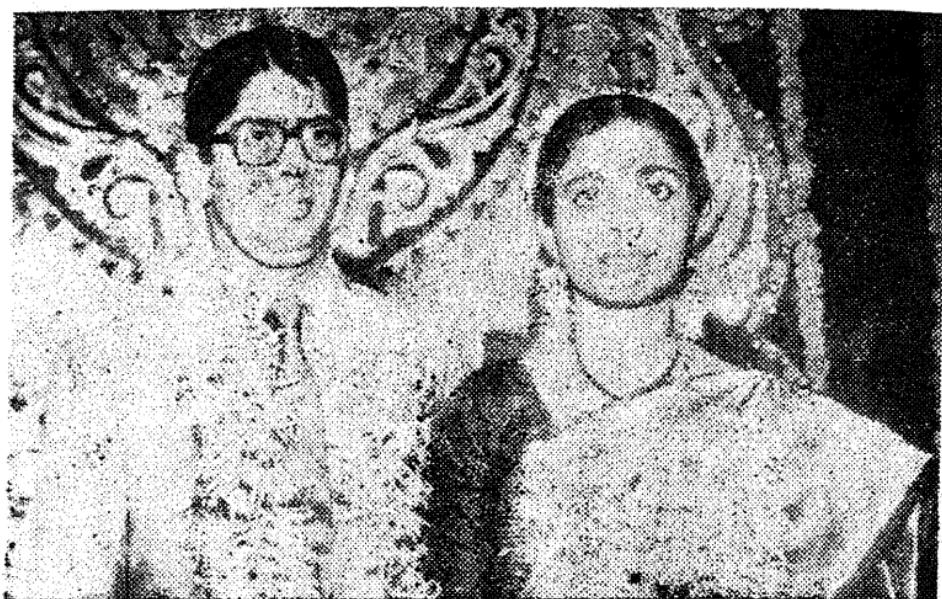
६२ व्या वषांचा पहिला अंक
 खास श्री रामनवमी विशेषांक

१ एप्रिल १९८८ रोजी प्रकाशित होईल.

- भक्तांचे रंजक माहितीपूर्ण लेख
- मुख्यपृष्ठावर श्रीबाबांचे नयनरम्य संग्राह्य चित्र
- किंमत अवधी १ रु. पृष्ठे ६४

आपली प्रत राखून ठेवण्यासाठी आजच्च वार्षिक वर्गणी अवधी १० रु.
 भरा.

नांदा सौख्य भरे !

श्री साईंलीला मासिकाचे कार्यकारी संपादक श्री. सदानंद चैदवणकर यांचे चिरंजीव श्री. सुभाषचंद्र यांचा शुभविवाह वसई येथील श्री. श्रीकांत राजाराम गोळवणकर यांची सुकन्या चि. सौ. कां. शुभांगी इजवरोवर शनिवार ता. ११ डिसेंबर १९८२ रोजी माहिम येथील बसरमल खुशालदास सभागृहात मोळ्या थाटाने साजरा क्षाला. वधूवरांना शुभाशीर्वाद देण्यासाठी श्री साईंमक्त व विविध उद्योग व्यवसाया. तील नामवंत मंडळी वहुसंख्येने उपस्थित होती.

X X X

डॉ. प्रबोध जोशीचे शुभमंगल !

शिर्डीच्या श्रीसाईनाथ रुग्णालयातील डॉ. प्रबोध जोशी यांचा विवाह कोपरगावचे श्री. भालचंद्र कोळ्हाळकर यांची कन्या चि. सौ. कां. अलका हिजवरोवर मंगळवार ता. २८-१२-८२ रोजी कोपरगाव येथे व्यापारी धर्मशाळा सभागृहात थाटाने साजरा क्षाला. वधूवरांना शुभाशिष.

त्याना गुरु असा केला

● श्री गोंदवलेकर महाराजांची पुण्यतिथी मार्गशीर्ष कृष्ण दशमीला असते. त्या निमित्ताने गोंदवळे येथे मोठा उत्सव होतो. तेथे त्यांचे भक्त जमतात. अनेक लोकांची तेथे कीर्तने प्रवचने होतात. पण ह्या संत गोंदवलेकर महाराजांनी, त्यांच्यावर जेव्हा त्यांना गुरु करण्याची पाळी आली तेव्हा, किंतु कष्ट घेतले ही माहिती मोठी उद्बोधक आहे.

त्यांना गुरु शोधून सापडत नव्हता. त्यासाठी ते वणवण हिंडत होते. कारण त्यांना एकच तळमळ लागून राहिली होती, एकच आस लागली होती. त्यांची त्या वेळेला एकच इच्छा होती. गुरु भेटावा, गुरुपदेश घ्यावा. त्यासाठी त्यांना जेवणा-खाण्याची शुद्ध उरली नव्हती. त्यांना तहान लागत नव्हती. त्यांना झोपसुधा घड येत नव्हती. त्यांना ब्रह्मनिष्ठ गुरु पाहिजे होता. त्यासाठी ते नैमिषारण्यात गेले तेथे त्यांना तो सापडला नाही. तेव्हा ते तेथून मोंगलाईत आले.

त्या वेळेला तुकाईमहाराज म्हणून एक महान् संत मोंगलाईत होते. जेव्हा गोंदवलेकर महाराज मोंगलाईत जाऊ लागले तेव्हा तुकाईमहाराज मनात समजले. गोंदवलेकरमहाराज येत असल्याची वर्दी त्यांना लागली. ते सारखं सारखं म्हणू लागले ‘आला रे आला !’

असं म्हणू लागल्यावर लोक त्यांना म्हणजे तुकाईमहाराजांना वेड्यात काढू लागले. कारण ते सामान्य जनांच्या दृष्टीने वेड्यासारखेच वागत होते. वेड्यासारखे करीत होते. ते सारखे म्हणायचे, ‘आला रे आला !’ पण लोकाना त्या त्यांच्या म्हणण्यापासून काही उमजायचं नाही.

असं म्हणतात की, गुरु शोधावा लागत नाही. माणसांची गुरु करण्याएवढी सिध्दता झाली म्हणजे तो आपोआप अशा माणसाजवळ येतो. पण हे तत्व सामान्य जनांना ठीक आहे. असामान्य जे असतात. त्यांना तो शोधावाच लागतो. कारण त्यासाठी ते व्याकुळ झालेले असतात.

असे गुरुसाठी भुकेलेले झालेले गोंदवलेकरमहाराज अखेर मोंगलाईत आले. अगदी तुकाईमहाराजांजवळ आले.

आता हे तुकाई महाराज तांब्याच्या बांगड्या आपल्या हातात भरत असत. तसेच पायात पण तांब्याच्या गोलाकार कड्या घालीत असत. त्यांच्याकडे बघितलं की वाटे, हा मनुष्य वेडा आहे. म्हणून सामान्य माणसे त्यांना वेड्यात काढीत.

पण असा ब्रह्मनिष्ठ माणस खरोवरीच वेडा असतो. कारण त्याला आपला बाप ओळखता येत नाही. आई समोर आली तरी तिला तो ओळखत नाही. ती जाणीवच त्यांना नसते, तो नात्यागोत्याच्या पलीकडे गेलेला असतो. कारण सगळं जग निराळं आणि आपण निराळे अशी त्यांची भावना झालेली असते.

आणि अशा तुकाईमहाराजांजबळ अखेर गोंदवलेकरमहाराज आले. त्यांनी त्यांना पाहिलं. एकमेकांची जणू ओळख पटली. त्यांनी तक्काळ त्यांना दंडवत घातला.

पण तुकाईमहाराजांना गोंदवलेकरांची परीक्षाच करावयाची होती.

तुकाईमहाराजांसमोर गोंदवलेकरमहाराज जाताना त्यांनी त्यांना मातीची ढेकळं मारावयास सुरुवात केली आणि गोंदवलेकरमहाराजांनी ती आनंदाने आपल्या अंगावर घेतली. ढेकळांचा मारा त्यांनी आनंदाने आपल्या अंगावर घेतला. ढेकळांचा मारा यांनी आनंदाने सहन केला. ते त्या तुकाईमहाराजांवर रागावले नाहीत. संतापले नाहीत. तर सहनशीलतेने त्यांनी ती सारी ढेकळं आपल्या अंगावर मारून घेतली.

शेवटी तुकाईमहाराज ढेकळं मारायचे थांवले.

त्यांनी नंतर श्री. गोंदवलेकर महाराजांकडे पाहिलं. त्यांत सहानुभूति होती. दया होती. ओतप्रोत प्रेम त्यात भरलेलं होते.

आणि अखेर ते हंसले,

गोंदवलेकर महाराजांनी दुसऱ्या क्षणी त्यांच्या पायावर आपलं ढोकं नम्रपणानं ठेवलं.

आणि तुकाईमहाराजांनी त्यांच्या मस्तकावर आपला वरदहस्त ठेवला.

गोंदवलेकर महाराजांनी गुरु केला त्यावेळची अशी ही कथा आहे.

शुभ दिवाहासाठी लागणाऱ्या पूजेच्या, होसात्या, ए दू झेड पस्तु
दादरमध्ये मिळण्याचे ठिकाण एकय

सौरीषा प्रसारिणी

४७, किरीकर मार्केट,
दादर मुंबई ४०००२८.   बांशिंग-मुंडावळीचे मोठे त्यापारी

आता आकर्षक वॉस्क पॅकिंगमध्ये
श्री सत्यनारायण महापूजेचे
A to Z साहित्य
सर्वे अगरवत्ती विक्रेत्याकडे मिळैल.

AMRUTLAL NAGAR - the famous Hindi writer writes after reading the Hindi translation of our novel on SAI BABA

‘प्रगटे मस्जिदमें साई भगवान !’   Rs. 45/-

He says, ‘Junnarkerji, your book is very interesting. You have sincerely painted the great character of Bhagwan Sri Sai Ram. I can safely say that your book is अन्थाबतार of SAI BABA. Please accept my heartiest congratulations for your success !’ Many such letters from common and learned people for our original novels.

‘मशिदीत प्रगटला परमेश्वर !’, Hard Bound   Rs. 40/-

‘A MISSION DIVINE !’ in English   Rs. 40/-

Contact : ‘PRASHANTI PRAKASHAN’,
5, Vasant Apartments, Plot 47, Kastur Park,
Chimpoli Road, Borivali (W.) Bombay 400 092.

तीळ आणि मानव

● योगायोगानेच कुणीतरी येतो. चालता चालताच रस्यात एखादे फळ टाकून जातो. या घटनेला काही काळ लोटतो आणि त्या जागेवर एक लहान झाड उगवते, वाढते, फोफावते ! योगायोगानेच कुणीतरी त्या रस्याने जातो अचानक सबसळत्या पानाकडे पहात असतानाच त्याच्या लक्षात येते की, हे तर विंपळाचे झाड आहे ! आणि मग कुणालातरी कल्पना सुचते ! कधी ही कल्पना स्वार्थातून जन्म घेते. तर कधी ती परस्वार्थीसाठी आणि भग ती व्यक्ती रस्यातला एक दगड उचलते आणि त्या झाडाखाली उभा करते ! आणि आपली श्रद्धा त्या काळया पाषाणात रुजूवू पहाते. कालांतराने अनेकजणांच्या श्रद्धा त्या पत्थरावर जडून जातात. पुढे त्या पत्थरालाच शेंदूर फासण्यात येतो, आणि लोकांची निष्ठा त्याला देवत्व प्राप्त करून देते. श्रद्धा आहे म्हणून हे सारे घडते.

संक्रांतीच्या सणाचेही असेच आहे. अगदी बारीक असलेल्या या गोळीवर साखरेची पुटे चढविली जातात. पुढे त्याच्यावर काटे उमे रहातात. आणि जेव्हा त्याचे अंग पुष्ट होऊन हे काटे उमे रहातात तेव्हाच त्याला ही अवस्था प्राप्त करून देणाऱ्या कोंमल हातांचे काम थांवते, आणि मग हा तीळ वापरात येतो. एक व्यक्ती दुसऱ्या व्यक्तीला तीळ हस्तांतरीत करते आणि ते तीळ देत असताना स्वमनाशी काही श्रद्धा बाळगते. परस्परातील स्नेह वृद्धिंदिगत व्हावा असेच काहीसे हे असते.

श्रद्धा असते म्हणूनच आपण सर्वेजण म्हणतो, 'तीळ ध्या, गूळ ध्या ! गोड गोड बोला !' मनात असो वा नसो, चालीरीती आणि अंघश्रद्धा म्हणून का होईना, पण आपणास हे सारे करावे लागते ! मानवाचेही असेच आहे. त्यालाही तीळ तीळ झटावे लागते तेव्हा कुठे त्याला प्रतिष्ठा प्राप्त होते. लहान तिळावर पाक संस्कार करून त्याचा हलवा बनविण्यात येतो. हे सारे करताना नाजूक बोटांना चटके बसतात. साखरेला विरधळावे लागते. पाण्यात मिसळावे लागते, या रासायनिक क्रियेतून पाक तथार होतो, आणि मग ह्या पाकाला भावना विरहित तिळावर माया चढवाबी लागते. यातूनच पुटे चढत जातात आणि महत्व वाढत जाते.

देवाचेही असेच आहे. एका दगडावर पाक (पवित्र) संस्कार करून त्याला देव बनविण्यात येते. हे सारे करीत असताना नाजूक भावनांना आशेचे चटके बस-

तात, शेंदराला विरघळावे लागते. तेलात मिसळावे लागते. या क्रियेतूनच पाक (पवित्र) रसायन तयार होते आणि मग या पाकाला भावना विरहित तगडावर माया जडवावी लागते. यातूनच पुटे चढत जातात श्रद्धा बाढत जाते !

मानवाचेही तसेच आहे. मानवी मनावर संस्कार करण्याचे काम, हिन्द्यावर पैलू पाडण्याइतपत श्रेष्ठ आहे. पण पैलू पाडण्यापेक्षाही हे काम अवघड आहे. ज्याप्रमाणे हिन्द्यावर पैलू पाडण्याने मोळ येते त्याप्रमाणे मानवालादेखील संस्काररूपी पैलूने महत्व प्राप्त होते.

स्वतःच्या अंगावर पडणाऱ्या आणि आपल्या आजूबाजूचा प्रत्येक प्रसंग यांचा पुरेपूर उपयोग करून स्वतःचे ज्ञान घाटविणे, व्यक्तिमत्व घडविणे हेच जीवनाचे ध्येय घरून चालायला हवे. प्रत्येक क्षण, घटना यांचा सदुपयोग करून आपले ध्येय आत्मसात करण्याची यशस्वी खटपट केली पाहिजे म्हणजे आपणास प्रत्येक क्षणात घटनेत, मनुष्यात नाविन्य आढळून येईल, आपले व्यक्तिमत्व वृद्धिंगत होण्यासाठी आवश्यक असणारे पैलू लाभतील. म्हणून जीवनात येणाऱ्या प्रत्येक क्षणाचे स्वागत आनंदात आणि उत्साहाने करावयास हवे.

सहवासानेच सर्व काही घडून येते. तिळाचेही असेच आहे. नाजूक बोटांच्या स्नेहमय स्पर्शाने तीळ फुलत जातो आणि पाक टिपीत जातो. या पाकावरोवरच स्नेह ही चिकटून जातो आणि त्यामुळे आपणही त्याचे अनुकरण व मनन करण्यात आनंद मानतो. हा तीळ पाकातील फक्त साखरेचाच अंश टिपून घेतो. पाणी मात्र उडून जाते. मानवातही सहवासानेच सर्व काही घडून येते. आपल्या सोबत्याप्रमाणे आपण किंवा आपल्याप्रमाणे सोबती बनत जातो. तीळ जसा साखरेतील पाकाचाच भाग आत्मसात करतो. तद्वत प्रत्येक मानवाने गुण तेवढे ध्यावे, ते उगाळावे त्याचे चिंतन करावे त्यातच त्याचे कल्याण असते. पाण्याला स्वतःचा रंग नसतो. म्हणून टाकून दिले जाते. ज्या व्यक्तीला क्षणाला घटनेला स्वतःचे व्यक्तिमत्व नसते आणि ज्याच्यात नुसत्याच निर्लेप भावना असतात. अशापासून आपणास वेण्यासारखे काही नसते. त्या व्यक्ती आपल्या जीवनात आल्या तशाच निघून जातात.

तीळ आपल्या जागी असतो, आधाराने काही दिव्य संपादन करावयाचे असते त्यामुळे त्याच्यावर पुटावर पुटे चढविलेली असतात. तो सर्वांपासून मुक्त होऊन पाकात गुरफटून राहून गिरक्या खात जगत असतो /जेव्हा त्यांची भूमिका साध्य होते तेव्हा त्याचे आवर्त थांबते.

जीवन जगताना आपणही तिळाचीच भूमिका स्वीकारली पाहिजे. आपणही आपल्या हिमतीवर आणि घ्येय ठरले की, त्याच्या पूर्ततेस्तव सर्व वाईट भावनापासून मुक्त होऊन पवित्र मुद्यात गुरफटत गिरक्या खात लागत असतो. जेव्हा आपली भूमिका साध्य होते तेव्हा आपले आवर्त थांवते. अस्तित्वात असलेल्या आपल्या सर्वगुणसंयन्न शरीरावर परम सुखाचे, परमार्थाचे व आत्म साक्षात्काराचे काटे फुललेले असतात आणि आपले सारे अंतकरण देवाच्या ठायी ओतते आणि मानवतेशी एकरूप होतो.

तेव्हा आपण आज या पवित्र दिवशी सर्वजग हा संकल्प करु या. स्वतः मधुर राहून दुसऱ्यांचे जीवन मधुर बनवू या !!

श्रीसाईलीला खास उदी विशेषांक

श्रीबाबानी आधुनिक जगाला दिलेली संजीवनी उदी ही होय. या उदीचे महत्व विषद करणारा व भक्तांच्या उदीविषयक स्वानुभवांनी गच्छ भरलेला हा माहितीपूर्ण अंक १ मार्च १९८३ रोजी प्रकाशित होईल. या खास अंकासाठी कुणाही भक्ताने आता या विषयावर लेख पाठवू नयेत. अंकाची संपूर्ण तयारी शालेली आहे.

नव-वर्षाचे स्वागत

(१९८३ या नूतन वर्षाकरिता 'शुभ-संदेश')

नूतन-वर्ष हे गरजत आले
नाविन्याच्या डौळात ।
'साईलीला' जणु अवतरले
आनंदाच्या ओघात ॥ १ ॥

साईकृपेची ज्योत रहावी तेवत
दुःखावर करण्या मात ।
साई माऊळी भक्तजनांचे
उजळील जीवन आनंदात ॥ २ ॥

कलीयुगी या जगा तारण्या
अवतरले भूवरि साईराम ।
स्वये द्विजबुनि देह आपुला
साई दरवळती गगनात ॥ ३ ॥

शिरडी नगरी पावन करूनि
तिथेच वसले साई निजधाम ।
भक्त जनांची करुणा ऐकोनि
करिती दुःखावरती मात ॥ ४ ॥

नव वर्षा करू या स्वागत
मोळ्या उत्साहात ।
गाऊनि लोळा 'श्री साईची'
'चंद्रकांत' याचना करी, शिरी ठेवण्या हात ॥ ५ ॥

—श्री. चंद्रकांत श्रीराम गरगटे

३९९ गुरुबार पेठ, सातारा-४१५००२

‘ सकल जनाचे साईबाबा ’

साईबाबा साई होते
जात पात ते मानित नवहते
नावगाव ते सांगित नवहते
साई बाबा साई होते ॥ १ ॥

हिन्दु मुस्लीम शिख इसाई
गिरीजन हो या हरीजनभाई
भेदभाव ते जाणित नवहते
साईबाबा साई होते ॥ २ ॥

अमीर हो या गरीब कोणी
बाबा तया सम बसती उठती
सर्वाना सम मानित होते
साई बाबा साई होते ॥ ३ ॥

सान थोर या पुरुष बाई
सज्जन दुर्जन गुंड शिपाई
कृपा तथावर करीत होते
साई बाबा साई होते ॥ ४ ॥

बाबा तुमची लीला अगाध
प्रेमाला तर नसे ददाध
सखल दृष्टी टाकित होते
साई बाबा साई होते
प्रेमळ साई बाबा होते

—श्री. शांताराम ब्रीद
२६ नव योजना सदन
ताडदेव, मुंबई ३४

साई महिमा

साईनाथा तूच खरा रे आधार
 करीशी तू भक्तांचा उद्धार
 संकटी उभा राहसी भक्तांपाठी
 जसा द्रौपदीला जगजेठी
 हाक येता क्षणी सत्वर धावशी
 जसा गरुड झेपे आकाशी
 तव कृपे दुःख संकटे हरती
 जै राम नामे भुते पळती
 तूच आम्हा दाविशी मार्ग एकला
 जैशी काठी आधार अंधाला
 भुकेजल्या पोटी अन्न 'पूर्ण ब्रह्म'
 तैसी साई भक्ति 'नादब्रह्म'
 तृष्णार्त जीवा पथ हेच अमृत
 भक्ता मात्र साई नामामृत
 तव नामाचा उसळे परिमल
 अवघे होई सर्वा मंगल

—श्री. सुरलीधर घोलप
 ६५३ सहकार नगर नं. २
 चैबूर मुंबई ७१

साईपादानंद स्वामी आता अमर ते झाले !

[आॅल इंडिया साईसमाजाचे अध्यक्ष व विख्यात साईभक्त कै. राधाकृष्णस्वामी उर्फ श्रीसाईपादानंद यांनी सौ. चेंदवणकर यांच्या निवासस्थानी मेट देऊन तिथे श्री वावांच्या मूर्तीची स्थापना केली होती. या प्रसंगाच्या निमित्याने सौ. चेंदवणकर यांनी स्वामीजीना त्यांच्या १४ जानेवारीच्या पुण्यतिथीच्या निमित्याने वाहिलेली ही भावपूर्ण अद्वाजली-का. सं.]

जन्मोजन्मीचे हो पुण्य भाग्य जणुं प्रसवले
राधाकृष्ण स्वामीजी ते होते घरी माझ्या आले ॥
साई मूर्ति स्थापनेला त्यांचे हस्त हे लागले
मंत्रविधी करूनिया साईनाथ बैसविले ॥
काय वर्णू हर्ष माझा घर माझे उजळले
जणु साई प्रगटले आशीर्वाद देते झाले ॥
स्वामीजींची पायधूळ घरी येता धन्य झाले
षूर्वे जन्मीचे ते पुण्य होते जणु फळा आले ॥
दिसणार नाही आता राधाकृष्ण स्वामी गेले
साईपदी जाऊनीया स्वामी अमर ते झाले ॥
साईपादानंद स्वामी पूज्य वंदनीय झाले
प्रतिष्ठापना विधीला बंगलोरला मी गेले ॥
स्मृति सर्वे चाळवता अशू नयनी दाटले
सांवराया मला तिथे जणु स्वामी ते धावले ॥
साईपादानंद मूर्ति पाहुनिया लीन झाले
स्मृति सर्वे आठवुनी मन माझे व्याकुळले ! ॥

—सौ. तारा चेंदवणकर
१२०/४०५५ राधा माधव
ठिक्क नगर, चेंबूर, मुंबई ८९

—: शिर्डी महिमा :—

साईपुढे-पहाटेस नित्यवाजती चौघडे
सुगंधित पंचामृत साईमूर्ती स्नानघडे ॥१॥

साईपुढे-सनईचे सुमंगल स्वरगाती
भक्तिभावे भक्तजन साईगीते आळविती ॥२॥

साईपुढे-नियगाती काकडाती प्रातःकाळी
दुपारी नी सायंकाळी शेजारती रात्रबेळी ॥३॥

साईपुढे-अभिषेक पूजा अर्चा हर क्षण
धन्य तुम्ही बाबासाई होती सत्यनारायण ॥४॥

साईपुढे-दैनंदिन नैवेद्य प्रसाद होती
मांगल्याच्या सोहळथात भक्तजन भारावती ॥५॥

साईपुढे-गुरुवारी यात्राभरे अतिभव्य
ख्याती तैसी रविवारी भक्त मेळाभरे दिव्य ॥६॥

साईपुढे-कुबेराचे वैभवही फिके पडे
चमत्कार वर्ण किती नित्यनवे दिव्य घडे ॥७॥

साईपुढे-महावस्त्र समर्पण बहु होती
मं दिराच्या वैभवास मौल्यवान भेटी येती ॥८॥

साईपुढे-दर्शनाचा योग भाग्यानेच येई
भक्तौघ तो पाहतांना शिर्डी आम धन्य होई ॥९॥

— श्री. प्र. अ. पुराणिक
देशमुखवाडा कृष्णनगर धुळे १

॥ साईंबाबा साईंबाबा ॥

~~~~~

(चाळ : सायोनारा सायोनारा)

साईंबाबा साईंबाबा

बंधन करतो मी साईंबाबा

दर्शन घेऊनी नाथ अनाथ

गर्जती तव नाम साईंबाबा ॥ घृ ॥

रुप दिगंबर दत्ताचे

निराकार निर्गुण ब्रह्माचे

मी तू पणाचे बंधन तोडण्या आले अवनी साईंबाबा ॥ १ ॥

शिर्डी माझे पंढरपूर

कृपा प्रसादाचा वाहे पूर

भक्तजनांचे प्रेम पाहुनी शिर्डी वसले साईंबाबा ॥ २ ॥

अनन्यभावे करू भक्ति

साईंचरणी एक-चित्ती

क्षणभंगूर हे जीवन अमुचे कृतार्थ करा साईंबाबा ॥ ३ ॥

—श्री. बबन डी. येरम

१/५, कल्याणजी देवजी चाळ,

चिरागनगर, घाटकोपर मुंबई ८६

ऑल इंडिया साईं समाज, मद्रास

- ऑल इंडिया साईं समाजाचे २० वे अधिवेशन यंदा दक्षिगेत नेलोर या शहरी जानेवारीच्या ७, ८ व ९ या तारीखांना भरविण्यात येत आहे. देशा तील श्रीसाईंभक्तांनी अधिवेशनाला अगव्याने उपस्थित रहावे अशी विनंती समाजाचे चिठ्ठीस श्री. टी. केशवराव हे करतात, सर्व साईंभक्तांची रहाण्याची भोजनाची, चहापानाची सर्व ती व्यवस्था अधिवेशनाच्या जागी करण्यात आली आहे. प्रतिनिधी फी अवधी २५ रु. ठेवण्यात आली आहे.

पुजितो साईंची मूर्ती

हृदयी तुझी स्मृती । करितो मी तुलाच आरती ॥
 पुजितो साईची मूर्ती । पुजितो साईची मूर्ती ॥
 जीवनी मजला स्थान दिले । तू साईनाथा सन्मानाचे ॥
 माता पिता त्या पूर्वे जनानी । जगले जीवन मानाचे ॥
 लावीलेस मला भजनी । भक्त सारे संपर्क करती ॥
 जातीवादाच्या मर्म भेदाला । दिली जगी मूढ माती ॥
 हिंदू, मुस्लीम, शीख, इसाई । बसती एका पंगती ॥
 साईनाथाने केली कृती । आनंदे नटली शिर्डी धरती ॥

--श्री. सूर्यकांत रघुनाथ दलवी
६५/१९३० पंतनगर घाटकोपर मुंबई ७२

‘शिरडीवाले साईवाबा’

‘शिरदीचे श्री साईबाबा’ या श्रीसाईबाबांच्या जीवनावरील एकमेव नाटकाच्या अपूर्व यशानंतर बाबांच्या प्रेरणेनेच कुमारसेन गुण्ठे या नाटकाचे हिंदी भाषिकांसाठी ‘शिरदीवाले साईबाबा’ या नावाने प्रयोग करणार आहेत. डिसेंबर अखेरीस हिंदीकरण रंगभूमीवर येत आहे. हिंदी भाषेतील प्रसिद्ध लेखक पंडीत मधुसूदन जोशी या नाटकाचे लेखक आहेत.

हरि ओं साईराम

करता स्मरण श्री साईचे ।

दैन्यहि दूर होई त्याचे ॥

धरा घड अद्वा मनी ।

श्रीसाई धावत येई सत्वरी ॥

श्रीसाईचे स्मरण होता ।

दिसेल रामकृष्ण शिवशंभो नाथा ॥

अद्वा सबुरी असेल निष्ठा ।

करिल सत्रेच्छा पूर्ण अधिष्ठा ॥

समर्पण चारी विकृती (रग, लोभ, मद, मत्सर)

जगजेठीच्या पाई

दिसेल श्रीसाई ठायी ठायी ॥

—श्री. राम धनावडे
सुखशांती को. ऑ. हौ. सोसायटी
कन्नमवार नगर, विक्रोली (पू.)
मुंबई-८३

शामसुंदर भेडा यांचे निधन

श्री. शामसुंदर भेडा हे साईभक्त होते. शिर्डीस ते प्रत्येक उत्सवास श्रीचे दर्शनास येत व गायनाची हजेरी श्री च्या पुढे देत असत. ते नामवंत गायक होते. अभंगवाणी, पदे, गीते भावनेने आणि खण्खणीत पहाडी आवाजात श्रोत्याना एक-वीत असत. त्यांनी १० वर्षे गायनही साईसेवा केली.

श्रीवाच्चा मृताच्या आत्म्यास शांती देवोत.

साईंधाम मुक्तीधाम

॥०९८७८०९८७॥

रामरूप श्यामल ते पहायाचे ना ?

चला चला शिरडीला साईं दर्शना ॥

नलगे ती मुळी काही देव-दक्षिणा

चुकवाया चला चला जन्म मरणा ॥

अमृताची गंगा येथे पुण्यपावना

चला चला जाऊ सारे पापनाशना ॥

घालवाया आधी-व्याधी भूत भावना

शोधयाते दुर्देवाच्या कार्य कारणा ॥

काही नको द्याया तेथे मना सज्जना

साईंधाम सुखधाम हीच धारणा ॥

पूर्ण करायास सान्या मनः कामना

चला चला शिरडीला साईंदर्शना ॥

—श्री. विनायक पाठक
बी, १७/२३४, राजावाडी
घाटकोपर, मुंबई ७७

१) चमत्कार

तेल्यानी तुम्हा तेल नाही दिले हो
 क्षणाधीत, बाबा, निघाला कुठे हो?
 चमत्कार तात्काळ दवूनी तेथे,
 कुपतील पाण्यावरी ज्योत पेटे!

२) भक्तांची चिंता

धीसाडगीच्या मांडीवरचे,
 मूळ भट्टीत कोसळले
 धांवा धांवा साईबाबा,
 आईचे हृदय कळवळले
 मैलोगणिक दूर बाबा,
 तरीही त्यांना हे कळले
 कृपा करावी भक्तावरती
 महणून तेथून ते उठले
 वावांनी तात्काळ घातला हात आपुला धुनीत
 आणि रक्षिले त्या बाळाला वैसुनी शिरडीत
 मातापिताच्या डोळयामधूनी कृतज्ञतेचे अशू टपटाले
 दर्शन घ्याया बाबांचे दूर शिरडीस ते निघाले.

—श्री. विठ्ठल याळगी
 १९७०, कडोलकर गांव, बेळगांव

अब तेरे सिवा कौन ?

अब तेरे सिवा कौन मेरा साईबाबा रे
बिंगड़ी मेरी बना दे ओ....शिरड़ी के राजा रे

मातां पिता बंधु सखा सब कुछ मेरे
चरणों में जगा दे दो प्यारे बाबा मेरे
तुझे छोड़ के कहाँ जाऊं वो तो तूही बता दे
बिंगड़ी मेरी बना दे ओ....शिरड़ी के राजा रे ॥ अब ॥

मंझदार में पड़ी है नैय्या ओ ! मेरे बाबा
तुम पार लगादो, ओ मेरे नाव खेबैया
भक्ति के किनारे पे मेरी नाव लगा दे
बिंगड़ी मेरी बना दे ओ शिरड़ी के राजा रे ! अब ॥

जैसा भी हूँ खोटा या खरा मैं बाबा तेरा
मुला भटका आया हुँ एक आसरा तेरा
चंदु को आज शरण में ले लो मेरे बाबा
बिंगड़ी मेरी बना दे ओ ! शिरड़ी के राजा रे ! अब ॥

—सौ. चन्द्रबेन भाटे
द्वारा डॉ. व्ही. के भाटे,
१७/३ जयंत विहाला, किंडवार्ड मार्ग,
वडाला, मुं. ३१

साई माझी गुरुदेवता

साई माता साई पिता
साई माझी गुरु देवता ॥४०॥

चला शिरडी गावी जाऊ
साई नाथ डोळा पाहू ॥१॥

चरणी वाहे गोदा गंगा
लीन होऊनी ठेवू माथा ॥२॥

मुखे गोळा साई साई
सर्व पाप विलया जाई ॥३॥

साई संत महा थोर
तुमचा वाहतील सर्व भार ॥४॥

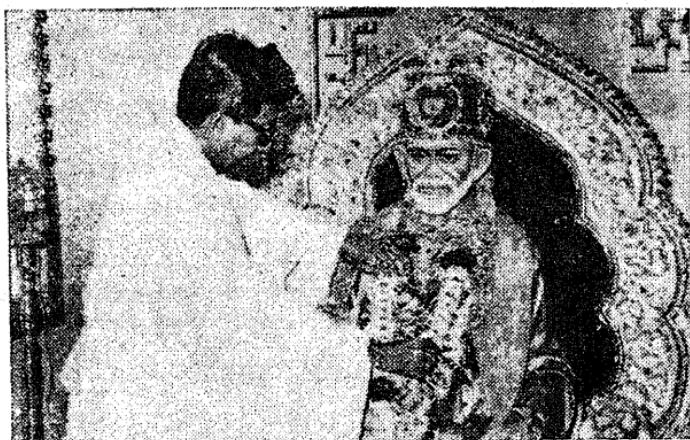
जन्म नाही रे आणिक
करा बाबांचे पूजन ॥५॥

—सौ. शिला शंकर चवंडे
१४४६, चवंडे वाडी, रत्नागिरी
पिन १४५६१२

विसावा साईनाथा

विसावा साईनाथ सुखाची साऊली
 प्रेमे पान्हा घाली भक्तावरी ॥ धृ० ॥
 दाखवी चरण, दाखवी चरण
 दाखवी चरण साई तुजे ॥ १ ॥
 साई आचार साई विचार
 करावा साई जिवेभावे ॥ २ ॥
 साई सगुण, साई निर्गुण
 वेगे घाली उडी सावकाश ॥ ३ ॥
 साई माता साई पिता
 बाचविरे ह्या युगातुनी ॥ ४ ॥

—श्री. भालचन्द्र ल. पोटकुळे
 मुंब्रा, ठाणे

वांद्रधाचे कला महार्षि श्री. जाधव माहतर यांनी आपल्या निवास स्थानी तयार केलेल्या प्रति द्वारकामाईतील श्रीबाबांच्या मूर्तीची पूजा करताना शिवसेनाप्रमुख श्री. बाळासाहेब ठाकरे.

शिरडी - वृत्त माहे ऑक्टो. १९८२

या महिन्यात श्री साईबाबांची पुण्यतिथी उत्सव असल्यामुळे श्रीसाईबाबांचे दर्शनासाठी बाहेगावाहून येणाऱ्या साईभक्तांची गर्दी वराच होती. सालावाद प्रमाणे उत्सव मोठ्या थाटात साजस झाला.

दसरा उत्सव पहिला दिवस—मंगळवार दि. २६-१०-८२ रोजी पहाडे ५ वाजता मंदिर उघडल्यावर ५-१५ वा. काकड आरती सुरु झाली. आरती संपल्या नंतर श्रीच्या फोटोंची व पोथीची मिरवणूक समाधी मंदिरातून गुरुस्थान मार्गे द्वारक माईत गेली. त्या ठिकाणी साईसचरित अध्याय वाचनास सुसवात झाली. समाधी मंदिरातील निय कार्यक्रमाव्यतिरिक्त दुपारी ४ ते ६ पर्यंत ह. भ. प. भास्करबुवा रामचंद्र घैसास पुणे यांचे कीर्तन झाले. सायंकाळी धुपारती झाल्यावर ७-३० ते ९ व ९-३० ते १०-३० पर्यंत श्री. अरविंद पिळांवकर, मुंबई यांचे सुश्राव्य गायन झाले रात्रौ ९-१५ ते ११-३० श्रीच्या पालखीची मिरवणूक गावातून फिरून आल्यावर शोजारती झाली.

दसरा उत्सवाचा मुख्य दिवस—बुधवार दि. २७-१०-८२ रोजी पहाडे ५ वाजता मंदिर उघडल्यानंतर ५-१५ वा. काकड आरती झाली. नंतर ६ वा. श्रीच्या फोटोंची व पोथीची ग्रंथ वाचून समाप्ती मिरवणूक द्वारकामाईतून गुरुस्थान मार्गे समाधी मंदिरात आली. निय कार्यक्रम व्यतिरिक्त सकाळी ९ ते ११ पर्यंत भिक्षा झोळी कार्यक्रम झाला. कोर्ट रिसिव्हर श्री. क. हि. काकरे साहेब यांनी स्वतः झोळी घेऊन उपस्थित साईभक्तांनां झोळवा दिल्या. मंदिरात समाधी मूर्तीचे दर्शन झाल्यावर झोळी मिरवणूक द्वारकामाईतून गावात गेली. शिर्डी गावात घरोघरी भिक्षेसाठी गेल्यावर सुवासिनीनी श्रीच्या निशाणाची पूजा आरती करून भिक्षा झोळीत गहू, तांदूळ, ज्वारी, बाजरी, फळे, नारळ, पैसे अशी भिक्षा यथाशक्ती अर्द्धेण करून प्रसाद घेतला. सकाळी १०-३० ते १२ पर्यंत श्रीच्या पुण्यतिथी कीर्तन ह. भ. प. भास्करबुवा घैसास यांनी केले. त्यानंतर माध्याह्न आरती झाली व तिर्थप्रसाद वाटणेत आला. दुपारी १ ते ३ वाजेपर्यंत श्रीच्या आराधना विधी कार्यक्रम श्री. क. हि. काकरे कोर्ट रिसिव्हर यांचे हस्ते झाला. यजमान म्हणून त्यांनी पुरोहिताना धोतर, उपरणे, सुवासिनीना खण व सेवेकन्यांना धोतर कापड दिले.

सायंकाळी ५ वा. सिमोलंबन मिरवणूक बाजत गाजत खंडोवाचे देवद्वाजवल आली. श्रीच्या निशाणाची पूजा व शमीचे पूजन झाल्यावर सोने लुटध्याचा कार्यक्रम

ज्ञाला. धार्मिक पुजा विधी कार्यक्रम कोर्ट रिसीव्हर श्री. क. हि. काकरे साहेब यांती केला. खंडोवा देवाचे दर्शन वेत्तल्यावर गावातील सर्व देवघात जाऊन उपस्थित लोकांनी देवतांचे दर्शन घेतले. त्यानंतर मिरवणूक मंदिरात आली व धुपारती झाली.

रात्रौ ७-३० ते ८-३० पर्यंत मुंबईतील सुप्रसिद्ध श्रीकृष्ण बँडपथक परेल, भोईवाडा यांच्या बैण्डवादनाचा कार्यक्रम झाला. ९-१५ वा. श्रीच्या रथाची भव्य मिरवणूक गावातून निघाली. सनई, चौशडा, शिंगवादन, डफ, बैण्डपथक, टाळ मृदं-गाच्या गजरात मिरवणूक गुरुस्थानजवळ आली. तेथे भारुड गारुड कार्यक्रम झाले. पुण्याचे भक्त, नकलाकार रघुनाथ सांडभोर, शिर्डीचे ग्रामस्थ श्री. तुकागाम परदेशी यांनी करमणुकीचे कार्यक्रम केले. त्यानंतर मिरवणूक १२ वा. मंदिरात आली, व सर्वांनी कलाकारांचे हजेरीत भाग घेतला. श्रीच्या दर्शनासाठी मंदिर रात्रभर खुले होते.

दसरा उत्सव ३ रा दिवस—गुरुवार दि. २८-१०-८२ रोजी पहाटे ६ वा. श्रींचे मंगलस्नान झाले. गुरुस्थान या ठिकाणी सकाळी ७-३० ते ८-३० रुद्रा-मिषेक झाला. नित्य कार्यक्रमा व्यतिरिक्त रात्रौ ७-३० ते ९ ह. भ. प. लक्ष्मणबुवा वाकचौरे शिर्डी यांचे प्रवचन झाले. रात्रौ ९-१५ ते १० गुरुवारची पालखी कार्यक्रम होऊन शेजारती झाली.

दसरा उत्सवाचा ४ था दिवस—शुक्रवार दि. २९-१०-८२ रोजी पहाटे ५ वा. मंदिर उघडले. ५-१५ वा. काकड आरती झाली. ६ वा. श्रींचे मंगल-स्नान झाले. नित्य कार्यक्रमाव्यतिरिक्त सकाळी १०-३० ते १२ वाजेपर्यंत ह. भ. प भास्करबुवा घैसास, पुणे यांचे कालाकीर्तन झाले. दहीहंडी कार्यक्रम झालेवर माध्यान्ह आरती झाली व भक्तज्ञाना तीर्थप्रसाद वाटणेत आला. रात्रौ ७-३० ते १० वाजेपर्यंत प्रा. श्री. लक्ष्मणराव देशपांडे औरंगाबाद यांचा ‘बन्हाड निघालंय लंडनला’ हा एकपात्री प्रवेग उक्त्वा झाला व शेजारती होऊन उत्सव समाप्त झाला.

कोजागिरी पौर्णिमा—रविवार दि. ३०-१०-८२ रोजी सायंकाळी धुपारती झाल्यानंतर डॉ. के. बी. गवाणकर व मंडळी मुंबई यांचे गायनाचे कार्यक्रम सुरु झाले रात्रौ ८ ते १० गायनाचा कार्यक्रम झाल्यावर १० ते १२ पर्यंत सौ. पद्ममा र. सहस्रबुद्धे यांचे कीर्तन झाले. १० ते १२ वाजेपर्यंत कोर्ट रिसीव्हर श्री. क. हि. काकरे साहेब यांनी श्रीच्या समाधीची पूजा व चंद्रपूजा केल्यावर उपस्थीत भक्तमंडळीना दूध, पोहे प्रसाद वाटणेत आला. १२ ते सकाळी ५ वाजेपर्यंत डॉ. गवाणकर व मंडळी यांनी करमणुकीचे (लोकनाट्य) कार्यक्रम केले.

- काही कलाकारांनी श्रीच्या पुढे हजेरी दिली ती खालील प्रमाणे—
- कीर्तन —** १) ह. भ. प. श्री. कृष्ण विष्णु शिखरे, अंधेरी.
 २) ह. भ. प. श्री. भास्करबुवा रामचंद्र वैसास, पुणे.
 ३) ह. भ. प. सौ. सहस्रबुद्धवे, मुंबई.

- प्रवचन —** १) ह. भ. प. श्री. पंडीत गजानन पुराणिक, पुणे.
 २) ह. भ. प. श्री. कुलकर्णी महाराज, पंढरपूर.
 ३) ह. भ. प. श्री. मुरलीधर नारायण देशमुख, शिर्डी.
 ४) ह. भ. प. श्री. लक्ष्मणबुवा वाघचौरे शिर्डी.

भजन, गायन, वादन, नृत्य, वंगैरे — १) श्री. संतोष विजय, दिल्ली.
 २) श्री. विष्णूपंत यशवंत शिखरे, अंधेरी. ३) श्री. एम. एस. गोपालस्वामी, सिंकंदरा
 वाद. ४) श्री. सुरेंद्र सक्सेना, दिल्ली. ५) सौ. नटेश्वरी हैद्राबाद. ६) श्री. प्रियनाल
 गुप्ता हैद्राबाद. ७) सौ. मालतीबाई कुलकर्णी, पुणे. ८) श्री. बापूराव माने नटवर्य,
 पुणे. ९) श्री. सुरदास खरे, पुणे. १०) श्री. शेखंर सरोदे, पुणे. ११) श्री. सतिश
 जोगळेकर पुणे. १२) कु. विमल भाऊसाहेब शिर्के, जळगाव. १३) श्री. यु. एस.
 तेलंग १४) कु. कल्पना तेलंग, इंदोर. १५) श्री. श्रीराम व्ही. सातडेकर, परेल.
 १६) श्री. अरविंद पिठगांवकर, मुंबई. १७) श्री. भोजराज साळवी. मुंबई. १८)
 श्री. मकरंद कुंडले मुंबई. १९) श्री. दत्ता लिमये. २०) श्री. च्यंवक पिठगांवकर
 २१) श्री. रावसाहेब देशमुख, अमरावती. २२) श्री. भोलानाथ समेत, गिरगाव
 २३) श्री. सी. व्ही. प्रसाद, हैद्राबाद. २४) श्री. नामदेवराव भोईर, नवधर.
 २५) श्री. गोपाळ सुर्वे आणि मंडळी मुंबई. २६) श्री. दत्तराज खोत २७) श्री
 देवदत्त सावळे. २८) श्री. चंद्रकांत सुर्वे, २९) मधुवंती सुर्वे, ३०) सुर्यकात सुर्वे
 ३१) श्री. रघुनाथ बाबूराव सांडभोर, पुणे. ३२) श्री. राजेश सुर्वे, ३३) श्री.
 नारायण क्षीरसागर, चिकलदाणा. ३४) श्री. मिराराव, भोपाल. ३५) श्री. छबुराव
 अहिरे, हनुमंतगाव. ३६) श्री. नंदकिशोर पुरोहीत बडोदा. ३७) श्री. श्रीकृष्ण
 मुरदोडे ३८) सौ. निर्मला बलराज नायडू, शिर्डी. ३९) श्री. विष्णु मांजरेकर,
 शिर्डी. ४०) सौ. प्रभा देवीदास मिरघे लक्ष्मीबाडी. ४१) सौ. कमल रघुनाथ
 सांडभोर पुणे. ४२) कु. मनीषा विश्वनाथ केळकर, नाशिक. ४३) श्री. विष्णु
 दयाल, कानपूर. ४४) श्री. सुहास भालचंद्र कुलकर्णी, मुळंड. ४५) श्री. गिरीश
 वासुदेव तांडेल, नवधर ४६) सौ. गिजरे शिरडी. ४७) सोयान गोरक्षनाथ
 वाकूंजकर, कापूरवाडी. ४८) श्री. माधव औसरकर, संगमनेर. ४९) श्री. अशोक
 शर्मा बंगाल. ५०) श्री. दिगंबर भातोडे, राहता. ५१) श्री. शशीकांत जोशी